

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIŠKIH NASTAVLJENCEV

Uredništvo se nahaja v Trstu ulica
Boschetto, 5 - Telefon 1570.
Uredništvo Dunaj V. Zentagasse 5.

Izhaja v Trstu 1 in 15 vsaki mesec
Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina za celo leto 9.40 K.
za pol leta 4.70 K.
Pozamezna šte. 18 vin.

Železničarjem na Kranjskem!

Dne 14. decembra t. l. se vršijo volitve v kranjski deželni zbor po novem volilnem redu, katerega so skovali kranjski liberalci in klerikalci, v korist klerikalizmu veleposestvu in proti delavskemu sloju, in v prvi vrsti proti socialni demokraciji.

Liberalna in klerikalna stranka sta ponovno javno, tudi v deželni zboru trdili, da se bojujete za splošno in enako volilno pravico s proporcionalnim zastopstvom. Ali kaj ste storile sedaj! Zakrivili ste neodpušljivo politično izdajstvo nad delavstvom, prodali so ga in zatajali toliko hvalisano potegovanje za splošno in enako volilno pravico. Ustvarili so »splošno« kurijo, tako da imajo sicer v tem razredu doseženi nevolilni pravico, udeležiti se deželno-zborških volitev. Toda, zelo dvomljiva je ta pravica, kajti poleg njih, ki imajo glas samo v tej kuriji, imajo volilno pravico tudi vsi oni, ki so že izvolili svoje poslance v veleposestniški, mestni ali pa kmetijski kuriji. Mesto dati delavstvu popolno možnost, da si izvoli svoje zastopnike v deželni zbor, jim je kranjska liberalno-klerikalna koalicija s tem lukozranim pluritetnim sistemom otežkočila, s podeljeno jim volilno pravico tudi res nekaj doseči. Liberalci so se pobratili ali bolje prodali klerikalcem za dva mestna mandata. Sklenili so mej seboj koalicijo in ta koalicija se je prodala popolnoma kranjskim nemškimi veleposestnikom: dovolila je samo pedeseterici njih 10 mandatov, jim dala v roke moč, da preprečijo zauprejško vsako volilno reformo, ki jim nebi zagotovila nezastlišenih predpravic, dočim ni prv ščila razredno zavednim slovenskim delavcem niti enega gotovega mandata.

Železničarji!

Menda se Vam ne bodo težko odločiti, za katero stranko boste v volitvah nastopili in katere boste tudi volili v deželni zbor. Dokazov imate na razpolago, kako so meščanske stranke zastopale Vaše koristi. Povsod so Vas zametavale, in na merodajnih mestih izdajalski teptale Vaše zahteve po človeškem življenju. Nepozabno Vam ostane v spominu, kako nesramno so Vas ti skupni zastopniki kapitalizma prezirali v državnem zboru. Uvideli ste, da Vam je ostala zvesta edino le Vaša stranka, prava delavska stranka, to je socialno-demokratska stranka.

Železničarji! Volite!

Dne 14. decembra protestirajte proti temu nasilju. Odgovorite kranjskim združenim meščanskim političnim sleparjem, da Vas je več nego se njim dozdeva. Protestirajte proti neenakosti, na katero Vas je obsodila ta liberalno pobarvana klerikalna kranjska klika in s svojimi glasovi obsodite njih fanatično sovraštvo proti delavstvu in ob enem proti železničarjem kot delu celokupnega proletarijata. Vaš protest bode tem veličastnejši, tem uspešnejši v protu združeni kranjski, vsem delavskim interesom sovražni buržoaziji, čim številneje boste prišli na volišče in čim več glasov boste združili na svoje socialno-demokratske kandidate, na somišljenike in tovariše onih boriteljev v državnem zboru, ki so za Vas izvojevali vsaj polčloveško življenje.

Kdor se noče slepo vdati klerikalizmu, ta mora iti na volišče in pokazati, da ni še zamrla v njem misel po osvobojenju od klerikalizma, ki žuga kulturi, napredku in s tem tudi obstanku našega naroda. In oni možje, ki bodo v prihodnjem deželni zboru nato delovali, so kandidatje jugoslovanske socialno-demokratske stranke. Le-ti so sledeči:

Za mesto Ljubljana:

Etbin Kristan,
pisatelj v Ljubljani.

V ljubljanski okolici:

Josip Petrič,
strojevodja v Ljubljani.

V okraju Radovljica, Kranjska gora, Trzič:

Franč Bartl,
upravitelj, načelnik okrajne bolniške
blagajne v Ljubljani.

V okraju Kranj, Škofja Loka:

Josip Petrič,
strojevodja v Ljubljani.

V okraju Vrhnika, Logatec, Idrija, Čerkuica:

Ivan Straus,
poslovodja in obč. svetovalec v Idriji.

V okraju Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava, Lož:

Josip Novak,
železničar v Spodnji Šiški.

V okraju Litija, Višnja gora, Radeče:

Mihael Čobal,
vodja kons. društva v Zagorju.

V okraju Kočevje, Ribnica, Vel. Lašče, Žužemberk:

Franč Bartl,
upravitelj, načelnik okrajne bolniške
blagajne v Ljubljani.

V okraju Metlika, Rudolfovo, Črnomelj:

Franč Schiffer,
skladiščni mojster v Rudolfovem.

V okraju Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje:

Etbin Kristan,
pisatelj v Ljubljani.

V okraju Kamnik-Brdo:

Etbin Kristan,
pisatelj v Ljubljani.

Deželni volilni odbor.

Ktera stranka je stranka železničarjev?

Velika večina onih železničarjev, ki se niso organizirani, je v zadregi, kateri organizaciji naj pristopi, da bi bilo za njih bolje. Po sluša jednega in drugega, čita glasilo te in druge stranke: povsod med in mleko. Kam se tedaj obrniti, kateremu verovati? In če se res prav dobro ne pouči o velikanskem nasprotju takozvanih meščanskih delavskih organizacij, bodisi krščansko socialnih ali pa liberalno nacionalnih nasproti organizacijam socialno-demokratske stranke, in se ne prepriča, kak cilj imajo zastopniki meščanskih strank v državnem zboru, ta se v svoji sodbi o teh strankah prav gotovo zmoti in je nevarnost, da si izvoli za zastopnika svojih interesov, ne onega, ki ga jedino more zastopati, nego onega, ki njegovih interesov nikakor ne more zastopati.

Kak cilj pa imajo meščanske stranke? Čitaj njih širokoustna glasila in prepričaj se boš, da ne najdeš v njih prav nikake smeri, ki bi mogla biti tebi železničarju in proletarcu v korist.

V teh glasilih ne dobiš ničesar, kar tiče tvoje mizerno gmotno stanje: odpor najdeš povsod, kjer gre za kako socialno reformo, ki bi mogla nekoliko odpomoči tvoji bedi. Seveda imajo vse te stranke svoje obširne programe, po katerih se pa nikdar ne ravnaajo. Tudi jih tako hitro spreminjajo, da človek sploh ne more priti do nikakega zaključka, kaj pravzaprav hočejo. Krščanski socialci imajo kar dva programa: jeden teh obsega zahteve meščanstva, ali bolje rečeno kapitalisov in podjetnikov, drugi pa je sestavljen za delavstvo in osebuje njega zahteve. To je torej stranka, ki zna služiti dvema gospodoma, katerih jeden zehteva črno drugi pa belo in zna obema ustreči. Resnica je le jedna namreč ta da so krščanski

socialci in nacionalci več desetletij zastopali malo meščanstvo, klerikalci veleposestvo in male posestnike, liberalci pa veleindustrije in kapitaliste. Vsi pa so se zjediniili o vsaki priliki proti delavstvu, da so ovirali vsak njegov gneten in tudi duševni napredek.

V državnem zboru so se krščanski socialci združili s klerikalci v jedno državno stranko, ki tvori v društvu z liberalnimi in nacionalnimi zastopniki skupnega sovražnika proletarcev. V političnih in gospodarskih vprašanjih nastopajo združeni zoper delavstvo in za kapital in vsako glasovanje bodi v deželnih zastopstvih ali pa v državnem zboru, kaže sovraštvo proti delavskemu sloju. Tudi krščanski socialci, združeni s klerikalci, so dapes zvesti in odkriti zastopniki kapitala ter nimajo niti najmanjše dobre volje, zavzemati se za delavske koristi. Kaj krščansko socialni gospodje mislijo o delavcih, je jasno povedal največji krščanski socialist avstrijski, dunajski zupan Lueger, ki je dunajske delavce imenoval ničvredneže in »ksindeb«. Njegov oproda prsluli Bichlohlavek je delavce sicer prišteval ljudem, katerim se zato slabo godi, ker ves svoj zaslužek zapravijo in ga poženejo po grlu. Pa še več drugih krščanskih politikov se je podobno izrazilo.

Ali vendar vsa ta gospoda danes hoče imeti delavstvo na svoji strani. Že šestdeset let se to delavstvo poganja v občini, v deželah in v državi za različne ekonomske in politične interese, ali do Badenijeve volilne reforme se ni razven poslancev *Pernerstorferja* in *Kronawelltra* nikdo za nje zmenil. Prepustili so jih njihovi usodi, ki jih je nezumljeno tlačila.

Jasno je torej in lahko razumljivo vsakemu, zakaj se meščanske stranke danes toliko potegujejo za delavstvo. Rabijo jih v volilnih borbah za volilne voličke, rabijo, jih za denuncijante v varnost kapitala in za krumirske organizacije, katere imajo služiti jedino le podjetništvu, ki je in ki ne more biti drugačno nego delavstvu sovražno.

V naših slovenskih krajih nam je najlepši dokaz »Prometnazveza« in pa »Narodna delavska organizacija«. »Prometna zveza« je past krščansko-socialnega kroja, pobarvana s slovenskimi narodnimi barvami, v katero naj se lovijo železničarji po Kranjskem in po Štajerskem v parado internaciolnega podjetništva. »Narodna delavska organizacija« pa je posledica presenečenja tržaskih slovenskih narodnjakarjev, ki so o priliki zadnjih deželno-zborških volitev uvideli, da se jim majejo tla. Zato so si izmislili organizacijo, ki naj se oslanja na samo navdušenost za slovensko narodnost na tržaskem ozemlju. Z velikim fiaskom je ta stavkolonna družba posegla tudi med železničarje. Sličnih organizacij imamo povsod, in finančialno niso nikdar v zadregi, ker so ravno organizacije onih, ki imajo jedini od njih koristi. Z denarjem kapitalistov se plačuje za propagando takih organizacij in kapitalisti plačujejo one najete ljudi, ki se, bodi iz zaslepljenosti, nevednosti, iz zlobe ali tudi iz samega štrebarstva nujajo za polnitev njihovih globokih kapitalističnih »vrec«. In časopisje teh črnih in stavkolomnih, takozvanih »rumenih« organizacij! Jeli se morda ono peča z delavskimi interesi? Da, sipljejo pesek v oči s praznimi govorjenjem in polna so jim usta samih sladkih pen. Glavni smoter vseh takih glasil pa je, grditi pravo delavsko socialno-demokratsko stranko.

Dočim so te organizacije po najetih čarlatanih obljubavale delavcem vse dobrote, so meščanske stranke v državnem zboru solidarno nastopale proti njim, jim skusale vzeti koalicijsko pravo, kovali zakone za varnost stavkolomcev in tlačili vsak predlog, ki je zahteval izboljšanje njihovega gmotnega stanja.

Tudi predlog Dr. Ellenbogna za 20 milijonov v prid železničarjev je padel vsled nasilja združene meščanske koalicije. V svojih organizacijah pa jim dajo videti, kako se za njih potegujejo in vlagajo spomenico za spomenico, češ, pogledite nas, kako nam je vaš blagor na srečo. Postranska stvar je, kaj spomenica obsega; tudi je postranskega pomena, če s z njo kaj doseže. To je prah v oči delavstvu, ki ga na tak in sličen način izrabljajo meščanske stranke v svoje sebične namene v službi kapitalizmu.

Železničarji so tedaj popolnoma na jasnem, kako stališče morajo zavzeti proti meščanskim strankam. Te stranke so jim neodkriti zavratni sovražniki, ki jih z mamljivim, izdajalskim nasmehom zvaljajo v svojo past v svoje črno ali rumeno lisaste organizacije, da jih tam vporabljajo kot janičarje v varovanju današnjega kapitalističnega sistema.

Prava delavska stranka se je kazala, odkar obstoji, socialno-demokratska stranka, ki je že dolgo vrsto let gledala in čuvala interese železničarjev in delavstva predno se je bodisi katera meščanska stranka zanje sploh zmenila. Kar imajo danes železničarji priboljšane, imajo zahvaliti jedino svoji socialno-demokratski organizaciji. Ta ni se dala povoda, dvomiti o njenem odkrisosrčnem in vestnem delovanju za njihove koristi in ima v zgodovini svojega razvoja in delovanja pokazati toliko slavnih zmag, da obsenčijo vsa lažnjiva obrekovanja njenih neustranih sovražnikov. Dostikrat pa so železničarji že bili zapeljani od onih brezvestnežev, ki niso spoznali svojih lastnih interesov in so drveli nepremišljeno ali pa z izdajalskimi nameni za jedno ali drugo meščansko stranko. In kdo je kriv, če organizacija ni dosegla še vsega, kar je železničarjem nujno potrebno? Ravno ti brezvestneži in oni nemarneži, ki menijo, da je mogoče živeti tudi brez organizacije. Brezvestneži ovirajo organizacijo pri njenem delu, indifrentje pa jej otezajo svojo moč, katero bi morali dati organizaciji že iz hvalečnosti, da uživajo toliko in toliko plodov njenega neumornega delovanja. Tudi zadnji uspeh socialno-demokratske organizacije dokazuje najjasneje, da le ona sama more zastopati in čuvati interese železničarjev in da pomenja vsako združenje z meščanskimi strankami, boj proti samemu sebi. Le socialno-demokratska stranka jim jamči za tak nadaljni napredek njihovega gnotnega in moralnega razvoja, kakor jim ga je železničarska organizacija do sedaj nujala in vsako zavajanje od te organizacije od vzajemnosti celokupnega delavstva in od socialno-demokratske stranke ni nič drugega nego podlo separstvo.

Še nedaj o dolenskih železnicah.

Nobena prošnja, nobena pritožba od strani uslužbencev na teh progah nič ne pomaga. Kolikokrat smo že javno kritizirali azijske razmere, ki tukaj vladajo, ali generalno nadzorništvo avstrijskih železnic se še ni zmenilo. Gospodje na Dunaju si pač mislijo, kaj se hočemo brigati še za Dolenjce, saj imamo z drugimi železnicami dosti opraviti. Tako so tamonjšji uslužbenci prepuščeni popolnoma milosti in nemilosti železniške uprave, ki jih izrablja prav do mozga. Ker so bili do danes zastoj vse pritožbe, bomo morali najti drugi pot, po katerem naj se odpravijo te neznosne razmere. Treba bode spregovoriti našim poslanecem v državnem zboru par resnih besedi in tako morda prisiliti generalno nadzorništvo avstrijskih železnic, da nekoliko bolj pogleda v to gnjilobo.

Promet na teh progah je tak, da mu ga menda ni jednakega v celi Avstriji. Pred 15 leti je bila otvorena proga, in promet je porasel gotovo za 150 odstotkov. In čuditi se mora vsak, kako more danes opravljati vso železniško službo manj osebja, nego ga je bilo takoj s početka, ob otvoritvi. Razumljivo je, da to ne gre drugače, nego z brezmejnimi terorizmom, s katerim postopa železniška uprava po svojih eksponentih. Saj glavno je za nje, da so zadovoljni akcionarji z dividendami, ker je železnica seveda radi njih zgrajena. Neodpustljivo pa je, da kontrolni organi, ki menda niso *interijalno* (?) interesirani pri železnici, morejo dopustiti, da se promet vsi pod pogoji, ki nasprotuje vsem varstvenim predpisom.

Služba postajnega, strojevnega in spremnega osebja znaša redno nepretrganih 18 ur. Postaje so že za današnji promet popolnoma nedostopne in povsem premajhne. Kdo se zmeni zato, da to ne more nikakor dalje z otvoritvijo proge Trebnje—Šent—Janž. Uslužbenci so se potrudili, da prepričajo železniško upravo o nedostopnosti vseh prometnih sredstev, in o nevarnostih, ki jim dan za dnevom pretijo. Nihče jih ni slišal. Postali so vsled tega apatični proti

vsemu in prav brez vsakega zanimanja, popolnoma mehanično opravljajo svojo službo. Udali so se usodi, in pričakujejo, kaj jim prinese prihodnost. Postali so takorekoč mrtvi stroji, in delajo, dokler ne padejo kot žrtve neusmiljenega kapitalizma. Nč več ne govorijo in se ne pritožujejo; govorili bodo dogodki sami, ko bode prekasno.

Železniška uprava menda čaka z reformami, dokler plača nekaj ti stotisočakov odškodnine; se-le potem se spametijo odgovorni faktorji, kakor po navadi.

Marskaj bode treba reformirati, ako železniška uprava hoče, da bode promet na teh progah tak, ki bode vsaj deloma odgovarjal varnostnim predpisom. Težo posameznih vlakov je treba znatno znižati; število voz pri istih se ima skrciti na maksimalno 52 osij in sicer brez izjeme; novih rednih vlakov je treba upeljati; proga se mora temeljito revidirati in znatno je treba pomnožiti osebje vseh kategorij. Dokler se vsega tega ne stori, uslužbenci tudi odklanjajo vsako odgovornost za posledice, ki jih morejo povzročiti vsi ti nedostaki, bodisi na škodo njih samih, železniške uprave ali pa občinstva. Poskrbeli pa bodo še, da o vsem tem pride do razgovora v državni zbornici, kjer naj se v zadnji instanci razkričajo velikanske nemarnosti na teh progah velike Avstrije. Menda se potem generalno nadzorništvo avstrijskih železnic vendar ojunači, da napravi konec umazanemu dobičkarstvu akcionarjev in se umazanejšemu podkupljevanju kontrolnih organov, kar edino vzdržuje te za Avstrijo prav sramotne razmere.

Za danes se še nismo spustili v potančnosta; če se naše nade ne uresničijo prav v kratkem in se ne opomore neznosnemu stanju, hočemo podati občinstvu v svojem glasilu natučeno sliko upravljanja na teh železnicah, in hočemo pokazati javnosti v pravi luči umazani kapitalistični izkoriščevalni sistem, ki sramotno vlada na dolenskih železnicah. Marsikomu to ne bode prav, toda preveč nesnage je tu in ta Avgijev hljev je treba vendarle enkrat očistiti.

—t.—

Nepriustranost generalnega ravnateljstva

južne železnice in pa tržaški ljudski tribun Jaklič.

Vsakemu železniškemu uslužbencu je dobro znano, da je pristranosti železniških upravnih funkcionarjev povsod dovolj in se prikazuje v svetli luči o vsaki priliki. Pri avanziranju so merodajne takozvane kvalifikacije, če mož zasluzi, da gre eno stopnjo naprej. Klečeplastvo ima pri gospodi veliko dobrih učinkov; bolj ko se uslužbenec liže in bolj agilni denuncijant je, preje dobi »zaslužni« križec in s križcem »zasluženo« višje mesto. Tak človek pri železnici more imeti vse slabosti nad seboj; na te železniška uprava ne gleda, ker jej službo iz strahu, da ga sicer poženejo iz službe. Takemu špijonu in podrepaniku železniške uprave se ne more zgoditi ničesar slabega. On sme v javnosti početi kar se mu ravno poljubi. Lahko napada svoje tovariše z noži, jim preti z ubojstvom, jih zmerja s poljudnimi epiteti, i t. d., niko se ne gane, ker s špijonstvom si je pridobil toliko zaslug pri svojem gospodarju, da ga ceni nad vse druge najpoštenejše njegove tovariše.

Kadar železnica sprejema človeka v vrsto svojih uslužbencev, zahteva od njega npravstveno spričevalo, ki mora potrditi, da je kandidat brez najmanjše sodnijske kazni. Če jo uslužbenec zamolči, ga zadene kasneje težka kazen, da ga železnica takoj odpusti iz službe. Treba mu je prošnja na različne višje instance ki naj mu prestopi ali pregrešek oprost; še-le tedaj je varen na svojem mestu. Seveda tudi tukaj ni povsod jednako, da zdelo bi se, pri nekaterih za železnico zasluženih uslužbencih ravno nasprotno.

Človek si v takih slučajih mora misliti: večji falot si pri železnici, tem več kredita imaš. Drugače si pač ne dajo raztolmalčiti nekateri kričeči slučaj pristranosti, s katero postopajo železniške uprave. Imamo uslužbencev, ki so bili odpuščeni, da sami niso vedeli zakaj. Vsaka malenkostna žalitev največkrat upravi zadostuje, da se iznebi kakega »nadležnega« socialnega demokrata, ki »rogoviliš to »sitno« socialno-demokratsko organizacijo mej svojimi tovariši. Na vsako besedo se posluša, ki jo izreče tak uslužbenec, vsak njegov korak se premeri in polna se mu rdečje pod noge od vseh strani; da bi pal, in da bi se ga uprava iznebila kot človeka, ki je nevaren koristim železnice. Če je pa uslužbenec zmožen delovati nasproti razvoju socialne demokratične organizacije in posebno, če je celo jeden teh višjih v kaki krumirski zadrugi, potem se mu

ni treba bati neprilik, ker postal je ljubljenec kapitalistične izkoriščevalne družbe. Če se je pa mož tudi sam odklikoval v krumirstvu, tedaj pa pride v zlato knjigo, kjer mu ostane trajen spomin za njegove zasluge.

Tak ljubljenec železniške uprave je tržaški ljudski tribun Janes Jaklič. Mož je bil v Ljubljani pri železnici in se je izkazal zasluznega za vrečo železniških kapitalistov. Iz Ljubljane se je moral umakniti, ker je radi kaznij, katere je ta nesrečnež preстал, železniška uprava bila prisiljena, ga poslati kam drugam, kjer ga javnost ne bode tako poznala in kjer jej v svoji lastnosti kot »vesten čuvaj« nad železničarji mogoče še več koristi nego v Ljubljani. Ne z namenom, da žalimo morda Janeza Jakliča, nego jedino zato, da uslužbenci poznajo še v večji luči pristranost, in različno mero, s katero generalno ravnateljstvo deli svojim uslužbencem dobro in budo. V Ljubljani Jaklič ni mogel več obstajati, imel je že takrat štiri sodnijske kazni na hrbtu, mej temi tri težke zločine radi težkih telesnih poškodb oziroma radi nevarnega pretenja proti varnosti časti. Prišedši v Trst je tudi tukaj pokazal, da ni se pustil svojih starih navad in nadaljuje prav konsekvnetno svoje delo; njegova kazenska karta se je že pomnožila za dva prestopka radi varnosti proti časti, ostalo ga pa še čaka. Mož je predsedel vsega skupaj nad devetnajst mesecev ječe. In kaj pravi k temu železniška uprava? Dobro se jej zdi, da ima človeka, ki jej v slučaju pasivnega odpora ali pa kake druge »nesreče« pripelje saj nekaj krumirjev. Dasi je njegovo postopanje in vedenje napram tovarišem bodi v službi na postaji bodi izven službe, naravnost škandalozno, generalno ravnateljstvo niti z mezinem ne migne in Janezu Jakliču se ne sme skriviti niti las. Postal je nedotakljiv, torej pravi ljudski tribun in smeje se radosti.

Železniška uprava pa se smeje delavcem, ki jih je ta zaslužni železničar in ljudski tribun prav po barabski napal, jih opraskal, ali jim razrgal obleko ter jih končno se prav po jakličevu ozmerjal. Tam na inšpektoratu in pa gori na Dunaju pa si menda gospoda mislijo: le po njih, saj so socialisti.

Prepričani smo, če pojde tako naprej, bomo v kratkem čuli, da je tržaški ljudski tribun in železniški uslužbenec Janes Jaklič, dobil zaslužen križec in bil tudi povzdignjem v višji stan....

Dopisi.

Pristav Šulgaj na južni železnici v Ljubljani je jako čuden patron, bivši lemenator, je danes najradikalnejši narodnjak (slovenskega pokolenja), kar se seveda popolnoma strinja z njegovim članstvom v društvu »Reichsverein deutscher Eisenbahner«, katerega duševne vodja je železničarjem dobro znani nemški radikalec Dr. Weifner. Vse te kameleonske barve pa mu še ne zadostujejo in si je v najnovšem času poiskal novega posla, ki mu pa najbrže ne pomore do željenih lavorik. Mož? je postal Jakličev agitator, agitator tistega Jakliča ki ga pošten železničar sploh ne pogleda, in za to revše hoče g. Šulgaj na južnem kolodvoru propagando delati. Prvi poskus se je ponesrečil in morda bo s sledečimi ravno tako, kajti ljubljanski železničarji poznajo tako Jakliča kakor Šulgaja in jih vedo ceniti po njih vrednosti. Pač pa je ena kategorija, ki sodi prav dobro v Jaklič-Ribnikarjevo kraljevstvo in katero jim tudi rade volje prepuščamo, to so uradniki, ki so edin pripravon faktor za Jakličev rep, gosp. Šulgaj, na tem polju je dela za vas in to je tudi edino delo, za katero ste zmožni.

N. D. O. pa iskreno čestitamo k najnovjši pridobitvi.

Seveda opominjamo tem potom zadnjokrat gosp. Šulgaja k pameti, to se pravi da opusti v službi vsekako agitacijo, ker bi mu sicer posvetili nekoliko več pozornosti v stvarih, v katerih ni podkovan.

Sodruge pa, ki bi jih g. Šulgaj nadlegoval s svojimi neslanostmi, prosimo, da to takoj naznanijo zaupnikom organizacije, ki bodo uže potrebno ukrenili, da se ta junak pomiri.

Socialno-demokratska organizacija mu je bila baš dobra takrat, ko mu je pripomogla do novih hlač, sedaj mu je Jaklič važnejši. Kar smo pevedali tukaj g. Šulgaj-u, velja tudi za druge njegove tovariše. Za bodoče čate si pa bomo zapomnili zvestih? zaveznikov ter jim pravočasno dali zaslužen brco.

Obrekovalci v Ljubljani so pojav plodonsnega delovanja najraznovrstnejših »narodnjakov«. Le žal, da se mora vedno le ubogo para pred sodišče vlačiti, med tem ko se pravi provzročitelji sopirijo po ljubljanskih ulicah. To žalostno poskušajo je moral napraviti tudi južnozelezniki čuvaj Štefan Černe, ki ni znal

svojega jezika brzdati in je bil sohr. Petrič primoran dati možu prilike, da mu pred sodnijo dokaže njegovo sleparsko početje, ki ga baje uparablja napram našim članom.

Obtoženec, ki je vsekakor pomilovanja vreden, je skušal pred sodnikom vse utajiti, kar se mu pa vsled izpovedb zaslišanih prič ni posrečilo. Trditve, da je sohr. Petrič največji slepar v Ljubljani in sohr. skarjanec njegov tajuik, ni mogel dokazati, in sodnik Dr. Bufovec, ga je zato nečedno trditve obsodil na štiri dni težkega zapor, poostrenega z enim postom in v plačilo naraslih stroškov.

Cernetu se je sicer čudno zdelo, da sodnik njegove trditve ni kar meni nič, tebi nič upošteval, poučil pa se je v tem slučaju lahko, da se ne sme ljudem časti krasti, in če je človek tudi v to zapeljan po raznih sleparskih prijateljih železničarjev. Ta slučaj bodi moment tudi za druge dolge jezike, ki se od časa do časa pojavljajo, menda v zahvalo za požrtvovalno delo posameznih sodrugov.

Pamet železničarji, in brigajte se rajši za izpolnitev svoje organizacije, ki danes še ni popolna.

Skladišni delavci u Gorici (južna železnica), opravljajo še vedno 36 urno službo. Ko so celi dan v skladišču prenašali bremena, nakladali in razkladali vozove, morajo oni, ki so določeni za prenašanje prtljage na postaji po dokončanem delu celo noč, celi dan in še drugo noč do 7. ure zjutraj ostati v službi. Če pa dobijo od potnikov, katerim prenašajo prtljago, napitnino, pa pravi gospod skladiščni načelnik naj jo njemu izroče, da jo pripíše akordnemu zaslužku. Vprašamo slavno direkcijo južne železnice, ako ji je znano postopanje gospoda Lavriča in kaj misli ukreniti, da se odpravi ta naporna služba. Če bodo zadostovale te vrstice, gremo po samopomoči.

Trbovlje. Imamo načelnika, vsem dobro poznanega še iz časov, ki je služboval v Raketu. Ta mož menda misli, da je tam nekje na Ruskem, pri sibirski železnici.

Dne 6. oktobra ob 3. uri zjutraj je bilo na postaji iz pošne sobe ukradenih 6000 kron, ravno v času, ko je pošni uslužbenec šel k vlakcu. O tatu še do danes ni nikakega sledu.

Gospod načelnik Jirček, vprašan, če on kaj misli, kedo bi bil mogel izvršiti to tatvino, se je prav moško odrezal, češ: gotovo eden domačih, ki so mu vse razmere znane. Kolikor nam je znano je gosp. načelnik sumničel in še sumiči svoje uslužbence. Njegovo nelepo in povsem neutemeljeno sumničenje je imelo svojih žalostnih posledic: takoj so zaprli dva železniška uslužbenca in sicer voznega mojstra *Martina Krančiča* in pa skladiščnega mojstra *Josipa Marna*. Sodruga Krančič je bil samo nekaj ur pri orožnikih, sodruga Marna so pa odpeljali v Celje v preiskovalni zapor. Izpustili so ga čez 9 dni, ker se je izkazala njegova nedolžnost.

Lep postajenačelnik je to, kaj ne da?! Prvo, kar mu pade v glavo, so njegovi lastni uslužbenec, ki naj bi bili tako nepošteni, da kradejo iz pošne sobe. Bogzna, kake lažarke si je mislil pridobiti pri železniški upravi s takim denuncijantskim sumničenjem. Gotovo pa je, da se je prav pošteno blamiral, že s tem, da je hotel umazati uslužbence svoje lastne postaje. Mesto se zanje potegniti, jih črni pred javnostjo. Gospodu Jirčku ni došlo na um, da je tat mogel biti jeden onih tujih delavcev, ki so popravljali postajo in ki so mogli skozi dalje časa natančno opazovati vse gibanje na postaji. Ti so mu bili manje na sumu, nego uslužbenec njegove lastne postaje, ki jih more poznati že dalje časa. Kaj Vas ni srce bolelo, gosp. načelnik, ko ste slišali jokati ženo in otroke Marnove, ko so obupni čakali, kaj se zgodi z njim!? Prav Vi ste krivi, da si je uboga žena nakopala bolezen, ki jo bode gotovo čutila skozi celo življenje.

In tudi nekaj družega moramo vprašati gospoda načelnika. V katerih železniških predpisih stoji to zapisano, da morajo uslužbenec hoditi po noči v pošno sobo, klicati pošnega uslužbenca in sicer k vsakemu vlakcu? Mesto bi prepovedal, da ne sme nihče tja, jih pa še naravnost siliti da bodijo noter. Če se pa kaj pripeti, so pa oni železničarji krivi. Prosimo generalno ravnateljstvo, da takšne stvari odpravi, da ne bo postajenačelnik nalagal uslužbenecem poljudnih dolžnostij.

Opozorjamo Vas tudi, gospod načelnik, da nimate prav nikake pravice, zabranjevati svojim uslužbenecem hoditi na shode!

Ta gospod je namreč tako predrzen, da je blagajniku zapovedal, paziti nato, kedo pojde v Zidamnost na shod, češ da bode on že spravil socializan iz Trbovelj. Človek, ki danes govori tako, stoji duševno še jako daleč za duhom današnjega časa. Kako ste se vendar zmotili, gospod načelnik! Radi Vam verjamemo, da Vam socialisem gode po grlu, pa se boste

že morali navaditi na te «strašanske prikazni», socialiste, tudi na trboveljski postaji. Zakaj pa še Vi ne pridete na shod; bi vsaj videli koliko nas je in kako se lepo pogovarjamo!

Konečno si železniški uslužbenec v Trbovljah tudi prepovemo, dajati take lepe primke, kakor nam jih imate navado dajati Vi, gospod načelnik. Tudi mi nismo nikaka banda, nego smo ravno taki ljudje kakor Vi.

Vi železničarji pa, ki niste se organizirani, pristopite takoj k organizaciji, ker le organizirani in združeni boste živili ono čast, ki vam po vaši važni in odgovorni službi tiče. Dokler ne boste v organizaciji, boste vedno predmet zaničevanja pri onih, katerim je naročeno, da Vas v imenu železniške družbe suženjsko izrabljajo, zatirajo in zaničujejo.

Domače stvari.

Črtica o južno-železniškem zdravniku D.ru Schellu. Saj vemo, da pri železnici morajo tudi zdravniki varčiti, in da za to svoje varčenje tudi oni dobivajo posebne odstotke, ki naj se imenujejo kakor že hočejo, ali vendar bi mogli nekoliko več pazljivosti zahtevati od njih nego jo oni kažejo za to vrsto pacientov. Če se bolan človek, tudi železničar, obrne do kake šintarce, da bi ga ozdravila, se seveda ne more čuditi, če mu dá nekaj namešanih rož za par novčičev zagotavlja mu, da gotovo ozdravi. Nikakor se pa ne moremo zadovoljiti seveda s takim nasvetom, če mi ga dá moderni zdravnik, ki sem ga prav pošteno plačal s svojimi prispevki v bolniško blagajno in sem ob jednem s tem plačal tudi zdravila, ki mi bodo eventualno potrebna. Gospod Dr. Schell je gotovo mnenja, da zdravi železničarje le v bogajme. Gotovo bi bilo zanj boljše, da bi mu vsakdo še posebej plačal vizito; morebiti bi mu potem zapisal kako boljše zdravilo nego ga predpisuje sicer po navadi. Če stopi železničar v Kavazinijevo lekarno pri južnem kolodvoru, lekarničar že naprej vé kaj ima železničarju dati. Nasmee se mu in pravi: vam pa salamare, kaj ne da? ali pa, za deset novčičev ričimsovega in mandeljevega olja, ali za en groš lipovega cvetja j t. d. Če se kdo kaj rani, mu gosp. Dr. Schell že zapiše kako tako mazilo, da nič ne pomaga. Imamo kričečih slučajev, v katerih se zreali, ne vemo kaj bi rekli, ali gorostasna nevednost gosp. Dra Schella, ali pa njegova nestrpnost proti železniškim uslužbenecem. Po njegovem mnenju menda ne more in tudi ne sme noben železničar biti bolan, vsaj tako oni postopa z njimi. Samo to povprašnje vedno, kedaj pojde bolnik v službo in če se mu hitro ne uda, ga kar sam pože, češ da ga sicer naznani upravi, da ne mora opravljati službe. Tako je pretil nekemu kurliškemu kurjaču, ki je imel ranjeno nogo in ni mogel v službo. Kurjač ga je seveda moral ubogati. Posledica tega je bila, da se mu je noga še bolj pokvarila in da se je moral zopet javiti marod, ker nikakor ni mogel hoditi.

Imamo tudi drugega bolnika, ki boleha že šest mesecev. Ta človek je od samega napora tako pokvarjen, da bode gotovo težko kedaj toliko okrevat, da bi bil zopet zmožen za službo. Služil je na inšpektoratu nekaterim gospodom «za oslička». Tako namreč govorijo vsi železničarji na južnem kolodvoru. Prenašal jim je dan za dnem v vročih poletnih dnevih tako težka bremena, da se je mož jednega dne zgrudil na tla in omedlel. Pozvan je bil nemudoma gosp. Dr. Schell, a le-ta ga tam na mestu ni hotel vizitirati, češ da on ne stori tega, ker ni dostojno in je ukazal nesti ga v njegovo stanovanje. Prišel je pozneje do hiše, kjer je ta ubogo železnika para ležal, a ker je stanoval v petem nadstropju je gospod železniški zdravnik izjavil, da on ne gre tako visoko, ter zahteval, da mu ga privedejo v vežo doli. Njegovi tovariši so storili tudi to in gospod zdravnik je «vizitiral» bolnika v veži, da ne rečemo na cesti, dočim se je malo preje sramoval preiskati ga na postaji.

In čujte, kaj je konstatiral naš železniški zdravnik Dr. Schell na tem trpinu! Obdobzil ga je čisto mirno, da je alkoholist, ves sežgan od samega šnopsa in da od tega izvira njegova oslabelost.

Tovariš, ki je bolnika spremljal, je gospodu Schellu takoj odgovoril, da to ni nič res, češ da ga on pozna že čez 13 let in da ni videl še nikdar pijanega. Povedal mu je, da so ga pokvarili neki gospodje na inšpektoratu, ki so ga trpinčili tako in obremenjevali z delom, da je onemogel in nesposoben za vsako delo. Mož je moral iti v bolnišnico; in čudno, tudi tam so ga skori 26 dni zdravili kot alkoholistu, ki je vsled preveč zavžitega alkohola izgubil vso svojo fizično moč. In ko ga je tržaška bolnišnica poslala domov, mu je napra-

vila spričevalo, v katerem je kompetentni zdravnik potrdil mnenje d.ra Schela, da je mož alkoholist, in vsled tega popolnoma onemogel. Toda, kaj takega si ni pustil reči in obrnil se je na družega zdravnika in sicer na d.ra Jesuruma, ki ga je preiskal natančno in konstatiral iz pomečkanega hrbita, da je moral trpeti prav živinsko in mu tudi izdal spričevalo, v katerem je rekel kot zdravnik, da je bolnik onemogel vsled velikega trpljenja in da bode sploh težko še kedaj zmožen za delo. In njegova energična žena je stopila gospodom zdravnikom v bolnišnici in gospodu Schelu na prste. To slednje spričevalo je nesla v bolnišnico ter zahtevala, da napravijo spričevalo, ki odgovarja resnici. Trikrat je morala iti tja, ker gospodje so jo seveda hoteli odpraviti prav na kratko. Se-le tretjič, ko so videli, da se sicer ne izognejo velikanski blamaži v javnosti, je dotični gospod zdravnik vzlet spričevalo, ki jo je preje izdal, potrjujoč, da je njen mož alkoholist, in jo je popravil v smislu, kakor je konstatiral zdravnik dr. *Jesurum*. Tako se je tedaj razkrinkala sleparija, ki so jo hoteli upri zoriti najbrže oni gospodje na inšpektoratu, katerim je mož služil kot pravi potrpežljivi osliček za izvanslužbene posle tako dolgo in tako naporno, da se je popolnoma končal.

Gospod dr. Schell naj pa le pazi, kako postopa z uslužbenec in tudi z onimi, ki so odvisni od njegovega zdravniškega mnenja, ali naj bodo vzeti v službo ali ne. Če kateremu nos prav ne stoji, pa ni zmožen za službo. Oči so pač postranska stvar pri našem gospodu zdravniku. Tudi, če je «čotast», nič ne dá, samo da se gospodu Schelu zna povoljno prestopiti.

Takega ravnanja ne bomo več dolgo prenašali, gospod Schell! Ne boste več imeli za norce, nas železniških par. Poiskali si bomo takih ljudi, ki ne bodo gledali samo koristi bolniške blagajne in pa železniške uprave, nego ki bodo svojo dolžnost tudi zares vršili napram delavstvu. Imamo jih dosti na razpolago, in sicer zdravnikov, ki zaslužijo to ime, in o katerih smo prepričani, da jim je na srcu tudi blagor ljudstva in ne samo kapitalistična vreča.

Razne vesti.

Devet in osemdeseti socialistični državno-zdravski poslanec je bil izvoljen 20. novembra t. l. v Inomestu na Tirolskem. Bila je ožja volitev mej socialno-demokratskim kandidatom *Holzhammerom* in nemškimi nacionalcem Dr. Rohnom. **Holzhammer je dobil 2416 glasov**, Rohn pa 1916. Tirolsko je znana klerikalna dežela, kakor Kranjska. Opažati pa je, da se tudi tam ljudstvu odpirajo oči in da spoznava, da so le socialni demokratje njihovi pravi prijatelji.

Vspehi Klofača in Burivala pri tržaških krumirjih. Kakor smo že poročali, so se koncem meseca oktobra t. l. vršile volitve v **provizijski fond avstrijskih državnih železničarjev**. Začetkom novembra so se prešteli vsi oddani glasovi. Rezultat je bil sledeči: **50.000 glasov** je bilo oddanih za **socialistične kandidate** in namestnike, dočim so **krščanski socialisti** dobili le **3.000 glasov**. Za tržaški okraj je pri tem važno omeniti vspeh Narodne delavske organizacije pri teh volitvah. Tukaj se je pokazal prav ves vpliv, ki ga ima ta stavkolomna zadruga pri državnih železničarjih. Dočim je **socialno-demokratska lista** dobila **2394 glasov**, so jih slovenski narodnjaki z velikim trudom spravili komaj **16** skupaj. In to kljub temu, da sta prišla dva «pomagača» iz Češkega, pripravljat svoje «brate» na ta volilni boj. Kjer ni nič, vse napanjanje ne pomaga. O tem sta se gotovo prepričala tudi šarenjaka Klofač in Burival in gotovo obžalujeta, da sta napravila tak brezuspešen misijon v svojem «bratskem» društvu v Trstu.

Poročila o shodih.

Dne 22. novembra, v nedeljo, ob 3. uri popoldne, se je vršil v **Trstu**, v Delavskem domu, shod vseh tržaških uslužbenecv. Predsedoval je sohr. Janischevski, poročala sta pa sodrug *Weigl* z Dunaja v nemškem, sodrug *Kopač* iz Trsta pa v slovenskem jeziku. Poročilo je obsegalo v splošnem zadnje pridobitve na državnih železnicah, o katerih je vrli dunajski poročevalec pač tako govoril, da ga je mogel razumeti vsak železničar, ki nima še nikakega pojma o organizaciji in o kakem delavskem boju sploh. Posebno dobro je označil parasite, ki hodijo sedet k mizi, kamor je organizacija postavila polno skledo ter se brez sramu iz nje najejo do sitega, kakor oni, ki so morali zrtvovati dosti truda, da so to skledo napolnili. Žalibog, da se jih ne more vreči ven, kakor mečejo čebele trote iz panjev. Skleda je

pač samo jedna za vseh. In ravno ti trotje, ti paraziti imajo polna usta nehvaležnosti napram organizaciji, očitajoč jej vedno; saj ni za nas ničesar storila. Ti ljudje v prvi vrsti nimajo sploh nikake pravice za se kaj zahtevati, ker niso nič delali. Ravno radi njih, organizacija ni dosegla tega, kar bi bila mogla doseči, če bi bili tudi oni v organizaciji in jej pomagali pri tem boju. Veliko število je teh parazitov in trotov. Med 156.000 avstrijskimi železniškimi uslužbenci je organiziranih le 46.000, ostala velika večina gleda, kedaj teh 46.000 tovarišev prinese svoj plen, da pridejo brez vsakega sramu, da se s zabavljanjem, da je premalo, k razdelitvi izvojevanega kosa kruha. Gotovo je, da vlada, oziroma generalno ravnateljstvo more voditeljem organizacije z vso pravico odgovoriti, da zastopajo le 46.000 železničarjev in se z vso pravico lahko izgovarjajo, da je večina železničarjev vendar zadovoljna s svojim položajem, ker so mirni, niso ne v organizaciji, niti ne zahtevajo po kakih deputacijah zboljšanja. Če bi bila vsa ta množica 156.000 železničarjev v organizaciji, si je pač lahko misliti, da bi bili uspehi naših bojov drugačni, dosti boljši nego so danes. Železniška podjetja bi nas vpoštevala drugače, in bi nas spoštovala bolj nego nas čisla še v tem malem številcu. Kaj pa pravijo nekateri organiziranci? Če mu le kaj ni prav po volji, če je kedo kaj manj dobil nego drugi, se vname v njegovi nerazsodni glavi in «preti»: jaz izstopim iz organizacije. In, delati bi moral ravno nasprotno. Agitiral naj bi mej svojimi tovariši, da se pridružijo organizaciji, da jo ojačijo in spopolnijo. Če bi bila organizacija močnejša, bi bil tudi on zadovoljnejši, ker bi dobil večji delež plena, nego ga je faktično dobil. Govornik je konstatiral tudi žalostno resnico, da je v organizaciji opaziti večji del nižjih uslužbencev. Vidi se, da so se danes železničarji jako kratkovidni, ko mislijo, da organizacija potem lahko razpade, kadar so si z nje pomočjo izboljšali svoje gmetno stališče. Zares, jako daleč se spozabljajo ti ljudje. Tudi za nas železničarje velja Cesarjev rek: *si vis pacem, para bellum*. (če hočeš imeti mir, pripravljaj se na vojsko). Ko naš nasprotnik izprevidi, da si, železničar, osamljen, da si zgubil ono moč, s katero si prisilil železniško upravo, da ti je zboljšala plača i t. d. obljubila to in ono, ko vidi, da je oslabela organizacija, bodi prepričan, takrat zgubiš se ono, kar si po dolgoletnem trdem boju zase izvojeval. Jako nepremišljena je tedaj taka beseda in nespametna v vsakem trenutku. Kdor preti z izstopom iz organizacije, ta preti samemu sebi, v veliko zadovoljnost železniške uprave, katerej nuja priliko, da zopet dobi nazaj ono, kar je pred kratkim morala dati. Parola naša mora tedaj biti: *esi v organizacijo in vedno v organizacijo*.

Za poročevalcem sodrugom Weigel-om je dobil besedo sodrug Kopač, ki se pa ni bavil potančneje s zadnjimi vladnimi koncesijami na državnih železnicah, ker je o predmetu poročal že na enem prejšnjih shodov. Povedal je le še par prav dobrih onim zabavljajem proti organizaciji, ki se predrznejo napadati njo in njeno vodstvo, bodi iz same neumnosti ali pa tudi iz zlobnosti. Tudi zlobe ne manjka mej lastnimi sodrugji, ki so se takorekoč preobjedli vsega in ne vejo, kaj bi si izmislili, da bi delali zgago v organizaciji. Organizacija ni samo zato tukaj, da pošilja različne zahteve železniškim upravam, nego ona mora tudi in v prvi vrsti na to gledati, da se zahtevano doseže. Koliko imajo železničarji predlog pri upravah državnih in privatnih železnic, to vejo le tisti, ki so jih vložili. Organizacija je dosegla le mali del tega, kar je v imenu železničarjev zahtevalo; za ostalo se pa mora nadaljevati boj, ki bode pa le tedaj uspešen, če se bodo železničarji sami zavedali, da brez krepke organizacije ni moč doseči ničesar, in bodo konsekvnetno tej zavednosti tudi delali v organizaciji in za organizacijo.

Oba govornika sta raztolmacila, da je doba starih let, za katero so člani eksekutivnega komiteja ob zaključku zadnjega gibanja garantirali vladi mir, potrebna za organizacijo samo in je v korist železničarjem. Organizaciji treba časa za realiziranje že obljubljenih koncesij pri privatnih železniških podjetjih in tudi za realiziranje ravno od vlade državnim železničarjem danih koncesij pri južni železnici na podlagi okrožnice 385.^a Oni, ki so danes zadovoljni s tem, kar so dobili, naj nikar ne mislijo na svoj sveti „jaz“, češ jaz sem zadovoljen, ker sem dosti dobil, za druge mi pa jaki malo mari. Naj ne pozabijo svete solidarne resnice: vsi za jednaga in jeden za vse, ker vedeti morajo, da niso dosegli oni sami tega, kar so dobili nego le s pomočjo onih, kateri niso dobili ničesar ali premalo. Kaj takepa misliti, je nelepo in take misli celo realizovati z

izstopom iz organizacije, je naravnost umazano egoistično.

Pojasnilo se je pa poslušalcem tudi, da obveze štiriletnega miru ni tako strogo vzeti. Če življenjske razmere ostanejo nespremenjene, to je, če cena istim ne poskoči, tedaj mora biti mir, na državnih železnicah seveda. Sploh pa niso izključene nove zahteve in tudi ne njih realiziranje, ako so iste v zvezi z novimi potrebami železničarjev, ki jih donese razvoj prometa.

Govornikoma se je prepričevalno pritrjevalo in izraževalo popolno zaupanje organizaciji in njenemu vodstvu, priznavajoč mu delavnost v vsakem pogledu in na celi črti.

Oglasilo se je še nekaj uslužbencev državne železnice, ki z uspehi zadnjega gibanja giede svoje osebe niso prav zadovoljni. Tudi le-tim je sodrug Weigel odgovoril zadovoljivo, rekoč jim: vse dosežemo, če boste složni in delavni, ali na jeden mah je to nemogoče.

K sklepu pa je prišlo na vrsto tudi onih par nesramnežev, ki so se spozabili toliko daleč, da so z najsurevejimi epiteti, četudi v zaprtem dopisu, napali, najzasluženeje in najdelavneje može, ki so žrtvovali svojo existenco samo zato, da so se posvetili blagoru svojih tovarišev železničarjev. V srečo si morajo šteti, da so jo odnesli tako poceni.

Shod je bil zaključen z jednoglasnim sprejetjem resolucije, v kateri se je izrazilo zaupanje do organizacije in do članov eksekutivnega komiteja v zadnjem gibanju državnih železničarjev.

Dne 24. novembra t. l., ob 8 uri zvečer, se je vršil železničarski shod v Divači. Poročal je sodrug Kopač o zadnjih vspehih železničarske organizacije. Poročilo se je z burnim odobravanjem vzelo na znanje. Shod je bil dobro obiskav.

Dne 25. t. m., ob 8. uri zvečer, se je vršil železničarski shod kr. skupine Rakek. Poročal je sodrug Kopač o vspehih železničarske organizacije. Poročilo se je s zadovoljstvom vzelo na znanje. Po končanem shodu je otvoril volilni shod. Po poročilu je bila kandidatar sodr. Ivan Strausa, iz Idrije za deželni zbor, enoglasno sprejeta.

Poročila centrale.

Dne 28 okt. 1908 se je vršila seja centralnega upravnega komiteja. Rešilo se je 153 prošenj za podporo in sicer se je dovolilo jednemu prositelju iz pomožnega sklada 60 kron, iz družtvenega premoženja pa 121 prositeljem skupaj 3280 kron — 28 prošenj je bilo odklonjenih, 4 pa vrnjene vodstvom dotičnih krajevnih skupin. Pravovarstvo se je dovolilo 70 prošilem. Za poravnanje 45 stroškovnikov za pravna zastopstva se je nakazala svota 10.060 kron 70 vin. Sprejela so se nato na znanje poročila na novo osnovanih krajevnih skupin in vplačevalnic in so se rešili dopisi, došli od provincijalnih tajništvev, krajevnih skupin in vplačevalnic.

V seji centralnega odbora, dne 5. novembra 1908, se je mej drugimi tudi sklepalo o realiziranju zahtev južno-železniških uslužbencev v Trstu in v okolici.

Naznanila.

Članom podružnice Ljubljana. «Splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva za Avstrijo. — Po sklepu seje strokovne komisije v Ljubljani z dne 5. julija 1908, mora vplačati vsak član strokovnih društev Ljubljane in okolice po en cinar na teden za stroške stiskovne komisije in strokovnega tajništva. Opozarja se vse člane južne železničarje v Ljubljani, da zadoste svoji dolžnosti. Kdor še ni prispeval ničesar, naj v decembru mesecu pri svojem blagajniku vplača 26 vin., da bodo vsi dosejani prispevki od julija do dec. 1908, plačani. Storit pa se to mora, kajti sklepi so obvezni za vse stroke. Če izvršujejo storjene sklepe druge organizacije, morajo jih tudi južni železničarji v Ljubljani.

V Ljubljani, 18. novembra 1908.

Odbor podružnice Strokovno tajništvo v Ljubljani.

Krajna skupina Borovnica naznanja svojim članom, da se vrše društvene diskusije vsako 1. soboto v mesecu.

Odbor.

Vršijo se sledeči shodi:

6. dec. ob 3. uri pop. v Brezicah;
7. dec. zvečer, ob 8. uri v Ptuj, gostilna «Weissenstein»;
8. dec. pop. ob 3. uri v Ormožu, v gostilni «Alojzija Simoniča»;
9. dec. zvečer, ob 8. uri, v Praderskem;
10. dec. zvečer, ob 8. uri v Celju;
11. dec. t. l. ob 8. uri zvečer, v Zidanemostu pri Ivančiču.

Članom penzijskega sklada južno-železniških uslužbencev.

Tovariši! Sodrugi!

Prav v kratkem se vršijo nove volitve v odbor penzijskega sklada južne železnice. Zaupniki so se glede te važne volitve sporazumeli s člani samimi, so sklicali dne 21. oktobra shod v delavskem domu na Dunaju in so sklenili priporočati Vam sledeče kandidate:

1. Za obratno ravnateljstvo.

Robert Scherbaum, nadsprevodnik, Matzleinsdorf
Heinrich Engert, sprevodnik-vlakovodja
Karl Sieglbauer, premikaški mojster, Dunaj.

2. Za prožno in stavbeno ravnateljstvo.

Anton Mayer, prožni mojster, Dunaj.
Franz Herzig, bločni čuvaj, Meidling.
Adolf Nejepta, prožni mojster.

3. Za strojno ravnateljstvo.

Ivan Schiel, vozovni mojster, Dunaj.
Viljem Sommer, strojevodja,
Fran Nadler.

4. Za druge službene panoge.

Adam Mayer, pisarniški sluga, Dunaj.
Ivan Wohlmuth, uradni
Ivan Rössler.

Tovariši! Sodrugi! Zvedeli smo, da je društvo strojevodij na Dunaju v prvi vrsti vsled posredovanja gospoda Mählshanza za strojno ravnateljstvo določilo druge kandidate in je to kandidatno listo že priobčilo in jo razdelilo. Na tej kandidatni listi je tudi rečeno, da se je naša organizacija s tam navedenimi kandidati izjavila solidarnim. To ni res in, vsled tega moramo tu odločno izjavljati, da mi pri sestavi te druge liste nismo imeli nikakega posla in je društvo vlakovodij listino sestavilo *svojvoljno izven vsakega sporazumljenja z nami*. Vsled tega pozivljamo sodruge da se ne pustijo zavajati od nobene strani in volijo vsi solidarno kandidate, ki jih je predlagala naša organizacija ter tako preprečijo vsako cepljenje glasov, ki bi došlo v korist jedino le našim nasprotnikom.

Po nalogu in v imenu zaupnikov
Rudolf Weigel.

Železničarji!

Žepni koledar

za delavce sploh in prometne uslužbence
za navadno leto 1909
je ravnokar izšel.

Ta koledar izhaja že deveto leto in se ga razpeča vsako leto nekaj tisoč. Posebno se odlikuje po vsebini koledar za leto 1909. Vsebinsko mu je naslednja: Ob novem letu (pesem), Koledar, Tabela va železničarje, Množilna razpredelnica, Kolkovne lestvice, Poštni tarif, Inozemske denarne vrednosti, Stara mera in nova, Koliko plačam osebne dohodnine, Vojna taksa (po novem zakonu), Podpore svojem k orožnim vajam klicanih mož, O volitvah, Centralni sedeži avstrijskih strokovnih organizacij, Starostno zavarovanje zasebnih uradnikov, Organizacija avstrijskih državnih in privatnih železnic, Primož Trubar, Spanje, Drobiž in belezke za vsak dan v letu. Razen te vsebine prinaša koledar pet slik socialno-demokratskih državnih poslancev, in sicer: Hudec Jos., Remmer Karol, Scabar Rajko, Skaret Ferdinand in Tomschik. Ta bogata vsebina pričja, da je koledar vsega priporočila vreden za vsakogar. Organizacije in posamezne naročnike kar najuljudneje prosimo, da ga naroče takoj, zakaj pošiljatev more biti le tedaj točna, če se naročniki zglase pravočasno. Cena v platno vezanemu izvodu je 80 vin., po pošti pa 10 vin. več. Zaupniki organizacij, ki naroče več izvodov, dobe popust. Naroča se pri «Delavski tiskovni družbi» v Ljubljani in pri upravništvu «Rdečega Praporja» v Ljubljani.

Gostilna

„CASA DEL POPOLO“

(Zadružna delavska gostilna)

Trst, ul. S. Lazzaro in ul. S. Catterina

Domača kuhinja vedno dobro preskrbljena. — Cene zmerne. — Shajališče zunanjih sodrugov.

Kavarna UNIONE - Trst

Ulica Caserma in ulica Torre Bianca

Napitnina je odpravljena. Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Kopač
Tiska Dragutin Priora v Kopru.